
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

First Semester Examination
2009/2010 Academic Session

November 2009

**MAT 517 – Computational Linear Algebra and Function
Approximation**
[Aljabar Linear Pengkomputeran dan Penghampiran Fungsi]

Duration : 3 hours
[Masa : 3 jam]

Please check that this examination paper consists of **SEVEN** pages of printed material before you begin the examination.

*[Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **TUJUH** muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.]*

Instructions: Answer **all four** [4] questions.

Arahan: Jawab **semua empat** [4] soalan.]

In the event of any discrepancies, the English version shall be used.

[Sekiranya terdapat sebarang percanggahan pada soalan peperiksaan, versi Bahasa Inggeris hendaklah diguna pakai].

1. Let matrix $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0.001 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$.
- Use Gaussian elimination to factor $\mathbf{A}$ into the product $\mathbf{LU}$ where $\mathbf{L}$ is a lower triangular matrix whose diagonal entries are 1, and, $\mathbf{U}$ is an upper triangular matrix.
  - Use the $\mathbf{LU}$ factorization in part (a) to solve the linear equation $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$, where $\mathbf{b} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}$.
  - Use Householder transformation to produce $\mathbf{QR}$ factorization of $\mathbf{A}$. Use this factorization to solve the same system as in part (b).
  - Compare the result in part (b) and (c) with the exact solution to the problem.
  - Is your solution in part (c) more accurate than the result which you have obtained earlier in part (b). Why?

[100 marks]

2. Consider the problem of finding a vector $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^2$ that minimizes $\|\mathbf{b} - \mathbf{Ax}\|_2^2$, where $\mathbf{b} = \begin{pmatrix} 4 \\ -5 \\ 5 \end{pmatrix}$, and $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -2 & -4 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}$ has a singular value decomposition (SVD) of the form $\mathbf{A} = \mathbf{U}\mathbf{\Sigma}\mathbf{V}^T$, where $\mathbf{U}$ is a 3×3 orthogonal matrix, $\mathbf{\Sigma}$ is a 3×2 “diagonal matrix,” and $\mathbf{V}$ is a 2×2 orthogonal matrix.

- Find matrices $\mathbf{U}$, $\mathbf{\Sigma}$ and $\mathbf{V}$.
- Find the pseudoinverse of $\mathbf{A}$ (which is also denoted by $\mathbf{A}^{-1}$).
- Find the least squares solution to $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$.

[100 marks]

1. Andaikan matriks $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0.001 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$.

- (a) Guna kaedah penghapusan Gauss untuk memfaktorkan $\mathbf{A}$ kepada hasil darab $\mathbf{LU}$ dengan $\mathbf{L}$ matriks segi tiga bawah yang mempunyai pemasukan pepenjuru 1, dan $\mathbf{U}$ matriks segi tiga atas.
- (b) Guna pemfaktoran $\mathbf{LU}$ dalam bahagian (a) untuk menyelesaikan persamaan linear $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$, dengan $\mathbf{b} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}$.
- (c) Guna transformasi Householder untuk menghasilkan pemfaktoran $\mathbf{QR}$ kepada $\mathbf{A}$. Guna pemfaktoran ini untuk menyelesaikan sistem yang sama seperti yang terdapat di bahagian (b).
- (d) Bandingkan keputusan dalam bahagian (b) dan (c) dengan penyelesaian tepat masalah berkenaan.
- (e) Adakah penyelesaian yang anda peroleh di bahagian (c) lebih jitu daripada keputusan yang anda telah peroleh lebih awal dalam bahagian (b). Kenapa?

[100 markah]

2. Pertimbangkan masalah mencari suatu vektor $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^2$ yang meminimumkan

$$\|\mathbf{b} - \mathbf{Ax}\|_2^2, \text{ dengan } \mathbf{b} = \begin{pmatrix} 4 \\ -5 \\ 5 \end{pmatrix}, \text{ dan } \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -2 & -4 \\ 2 & 4 \end{bmatrix} \text{ mempunyai penguraian nilai}$$

singular (PNS) berbentuk $\mathbf{A} = \mathbf{U}\mathbf{\Sigma}\mathbf{V}^T$, dengan $\mathbf{U}$ matriks ortogon 3×3 , $\mathbf{\Sigma}$ "matriks pepenjuru" 3×2 , dan $\mathbf{V}$ matriks ortogon 2×2 .

- (a) Cari matriks $\mathbf{U}$, $\mathbf{\Sigma}$ dan $\mathbf{V}$.
- (b) Cari pseudo songsang $\mathbf{A}$ (yang juga ditandai sebagai $\mathbf{A}^{-1}$).
- (c) Cari penyelesaian kuasa dua terkecil kepada $\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$.

[100 markah]

3. (a)

x	$f(x)$	$f'(x)$
0.30	0.29552	0.95534
0.32	0.31457	0.94924
0.35	0.34290	0.93937

[i] Use the above values of x and five-digit rounding arithmetic for $f(x)$ and $f'(x)$ to construct the Hermite interpolating polynomial, $H_5(x)$.

[ii] Then, use the constructed polynomial in part [i] to approximate $f(0.34)$.

(b) Let the partition $x_0=0, x_1=0.05, x_2=0.1$ of the interval $[0,0.1]$, and $f(x)=e^{2x}$.

[i] Find the quadratic spline function s that interpolates f , and satisfies $s'(0)=f'(0)$.

[ii] Find the cubic spline function S that interpolates f , and satisfies $S'(0)=f'(0)$ and $S'(0.1)=f'(0.1)$.

[iii] Compute $s(0.02)$ and $S(0.02)$, using the functions which you have constructed in parts [i] and [ii], respectively. Then, compare both values to $e^{0.04}=1.04081077$. Which interpolating function gives the least absolute error?

[100 marks]

4. (a) The Malthusian law of population growth predicts that under ideal conditions the population P at time t is

$$P(t) = P_0 e^{\lambda t}$$

where P_0 is the population at time $t=t_0$ and λ is a constant (called the population growth rate). Suppose that a population begins with 6 members and that observations are made to collect the following data:

t	3	5	6
P	15	25	40

Based on the method of least squares,

[i] state the population growth rate, λ ,

[ii] what is the predicted population when $t=8$?

3. (a)

x	$f(x)$	$f'(x)$
0.30	0.29552	0.95534
0.32	0.31457	0.94924
0.35	0.34290	0.93937

[i] Guna nilai x dan aritmetik bundar lima digit untuk $f(x)$ and $f'(x)$ di atas untuk membina polinomial interpolasi Hermite, $H_5(x)$.

[ii] Seterusnya, guna polinomial yang telah dibina dalam bahagian [i] untuk menganggar $f(0.34)$.

(b) Andaikan petak $x_0=0, x_1=0.05, x_2=0.1$ pada selang $[0,0.1]$, dan $f(x)=e^{2x}$.

[i] Cari fungsi splin kuadratik s yang menginterpolasi f , dan memenuhi $s'(0)=f'(0)$.

[ii] Cari fungsi splin kubik S yang menginterpolasi f , dan memenuhi $S'(0)=f'(0)$ dan $S'(0.1)=f'(0.1)$.

[iii] Menggunakan fungsi yang anda telah bina, masing-masingnya dalam bahagian [i] dan [ii], kira $s(0.02)$ dan $S(0.02)$. Seterusnya, bandingkan kedua-dua nilai tersebut dengan $e^{0.04}=1.04081077$. Fungsi interpolasi manakah memberikan ralat mutlak yang terkecil?

[100 markah]

4. (a) Petua Malthus pertumbuhan jumlah penduduk meramalkan bahawa di bawah keadaan ideal, jumlah penduduk P pada masa t ialah

$$P(t) = P_0 e^{\lambda t}$$

dengan P_0 ialah jumlah penduduk pada masa $t=t_0$ dan λ ialah suatu pemalar (dinamai kadar pertumbuhan jumlah penduduk). Andaikan suatu jumlah penduduk bermula dengan 6 ahli dan cerapan dibuat untuk mengutip data berikut:

t	3	5	6
P	15	25	40

Berdasarkan kaedah kuasa dua terkecil,

[i] nyatakan kadar pertumbuhan jumlah penduduk, λ ,

[ii] berapakah jumlah penduduk yang dijangkakan apabila $t=8$?

(b) For $x \in [-1, 1]$, the Chebyshev polynomial is defined by $T_n(x) = \cos[n \arccos x]$, for each $n \geq 0$.

[i] Show that for any positive integers m and n with $m > n$,

$$T_m(x)T_n(x) = \frac{1}{2}[T_{m+n}(x) + T_{m-n}(x)].$$

[ii] Write down the set of *monic* (polynomials with leading coefficient 1) Chebyshev polynomials $\{\tilde{T}_0, \tilde{T}_1, \tilde{T}_2, \tilde{T}_3, \tilde{T}_4\}$.

[iii] The function $f(x) = e^{-x}$ is approximated on the interval $[-1, 1]$ by

the nth Maclaurin polynomial, $P_n(x) = \sum_{i=0}^n \frac{(-1)^i}{i!} x^i$. The fourth

Maclaurin polynomial has truncation error

$$|R_4(x)| = \frac{|f^{(5)}(\xi(x))||x^5|}{120} \leq \frac{e}{120} \approx 0.0023. \quad \text{Use Chebyshev}$$

polynomials to obtain a lesser-degree polynomial approximation for $f(x)$ while keeping the error less than 0.05 on $[-1, 1]$.

[100 marks]

- (b) Untuk $x \in [-1, 1]$, polinomial Chebyshev didefinisikan oleh $T_n(x) = \cos[n \arccos x]$, untuk setiap $n \geq 0$.
- [i] Tunjukkan bahwa untuk sebarang integer positif m dan n dengan $m > n$, $T_m(x)T_n(x) = \frac{1}{2}[T_{m+n}(x) + T_{m-n}(x)]$.
- [ii] Tuliskan set polinomial Chebyshev monik (polinomial dengan pekali pelopor 1) $\{\tilde{T}_0, \tilde{T}_1, \tilde{T}_2, \tilde{T}_3, \tilde{T}_4\}$.
- [iii] Fungsi $f(x) = e^{-x}$ dianggarkan atas selang $[-1, 1]$ oleh polinomial Maclaurin ke- n , $P_n(x) = \sum_{i=0}^n \frac{(-1)^i}{i!} x^i$. Polinomial Maclaurin ke-4 mempunyai ralat pangkasan
- $$|R_4(x)| = \frac{|f^{(5)}(\xi(x))| |x|^5}{120} \leq \frac{e}{120} \approx 0.0023.$$
- Guna polinomial Chebyshev untuk memperoleh hampiran polinomial derajat lebih rendah untuk $f(x)$ dengan mengekalkan ralat kurang dari 0.05 pada selang $[-1, 1]$.

[100 markah]